

UWAGI W RAMACH UZGODNIENIŃ Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - 16 grudnia 2016 r.

Informacja o projekcie:

Tytuł	projekt rozporządzenia w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni
Autor	Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Projekt z dnia	25.11.2016

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
Uwagi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (za pośrednictwem Biura Związku Województw RP)					
1.	Załącznik nr 2 Standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych (...) STANDARD OBIEKTU Pracownia komputerowa - Wydzielone pomieszczenie lub kącik wyposażony w komputer z dostępem do internetu.	Pracownia komputerowa - Wydzielone pomieszczenie lub kącik wyposażony w komputer z dostępem do Internetu – pomieszczenia rekomendowane do zabezpieczenia w miarę możliwości.	Uwzględnienie w standardzie zabezpieczenia pracowni komputerowej jako rozwiązania rekomendowanego a nie stanowiącego obligatoryjny wymóg ze względu na ograniczone możliwości finansowo-organizacyjne podmiotów prowadzących te placówki.	W trakcie uzgodnień międzyresortowych RCL – zwróciło uwagę, że poza zakresem upoważnienia pozostaje określenie rekomendacji , których spełnienie, jakkolwiek pożądane, nie jest obowiązkowe. MRPiPS przyjęło uwagę i z załączników 1-3 zostały usunięte zapisy dotyczące <u>rekomendowanych</u> rozwiązań. W związku z powyższym nie jest możliwe wprowadzenie do treści rozporządzenia proponowanego zapisu o rozwiązaniu rekomendowanym .	
2.	Załącznik nr 2 Standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych (...) STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG Zakres usług - Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w	Nie dotyczy	W związku z nałożeniem na schroniska wymogu zatrudnienia pracownika socjalnego, rekomenduje się wprowadzenie możliwości dotowania ze środków budżetu Państwa zatrudniania pracowników socjalnych w schronisku (podobnie jak ma to miejsce w przypadku zatrudniania asystentów rodziny). Rozwiązanie to jest niezbędne biorąc pod uwagę, iż często jednostkami prowadzącymi schroniska są organizacje pozarządowe dysponujące skromnymi środkami na funkcjonowanie placówki, pochodzących głównie z dotacji	Zgodnie z art. 115 ustawy o pomocy społecznej, każde zadanie własne z zakresu pomocy społecznej może być dotowane z budżetu państwa. W związku z tym, nie ma potrzeby ani możliwości prawnych wprowadzenia takiego przepisu w rozporządzeniu.	

	schronisku.		gminnych. W 2015 roku jedynie 6 schronisk w województwie kujawsko-pomorskim zatrudniało pracownika socjalnego, a w 13 nie realizowano takiej formy zatrudnienia.		
3.	STANDARD OBIEKTU schronisk/noclegowni/ogrzewalni	Nie dotyczy	W związku z nałożeniem na schroniska/noclegownie/ogrzewalnie wymogów dostosowania obiektów do standardów rekomenduje się wprowadzenie możliwości sfinansowania dostosowania w/w obiektów ze środków budżetu państwa.	W pkt 6 OSR znajduje się informacja, że wprowadzenie standardów będzie <u>w części finansowane z budżetu państwa</u> : z Funduszu Dopłat w zakresie rządowego programu wsparcia budownictwa socjalnego oraz ze środków na realizację resortowego programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program wspierający rozwiązywanie problemu bezdomności”	
Uwaga Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego za pośrednictwem Związku Województw RP					
4.	Załącznik nr 1 do OSR: Wyniki sprawozdania DPS-IV-49-IR/2016		Obawy budzi przewidywane zmniejszenie liczby miejsc noclegowych w woj. opolskim, która może spaść z 510 do 411 miejsc noclegowych	W pkt 6 OSR , w części „Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń” znajduje się informacja: „Zgodnie z nowym brzmieniem art. 48a ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.), który wszedł w życie 5 września 2016 r., w placówkach dla osób bezdomnych mogą przebywać jedynie osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. Do wejścia w życie ww. artykułu nie było takiego warunku. Obecnie osoby, które wymagają całodobowej opieki powinny zostać skierowane do specjalistycznych placówek typu: dom pomocy społecznej, zakład opieki leczniczej. W związku z powyższym, liczba osób, które korzystają z placówek noclegowych ulegnie zmniejszeniu. Pomimo mniejszej ilości miejsc po wprowadzeniu standardu w placówkach dla osób bezdomnych, ilość dostępnych miejsc powinna być wystarczająca. Ponadto, zgodnie z przepisem art. 48a ust. 9, w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, przyznanie schronienia może nastąpić z pominięciem standardów, określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w	

				<p>sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, oraz w innej formie niż określona w ust. 1, tzn. nie tylko w formie noclegowni lub schroniska dla osób bezdomnych.”.</p>	
Uwagi Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa (za pośrednictwem Związku Metropolii Polskich)					
5.	<p>Załącznik nr 3 (<i>standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach</i> w części Standard obiektu Liczba miejsc w placówce</p>	<p>Liczba miejsc nie więcej niż 100</p>	<p>Zmiana polega na zwiększeniu liczby miejsc do 100, a zatem tak jak zostało to ujęte w przypadku noclegowni. Propozycja uzasadniona jest podobnym charakterem obu placówek. Należy przyjąć, iż w tym wypadku, brak jest przesłanek do różnicowania zapisów.</p>	<p>Uwaga odrzucona W ogrzewalniach mogą przebywać osoby będące pod wpływem środków psychoaktywnych, które mogą wymagać większej uwagi opiekuna. Powierzchnia przypadająca na 1 osobę w ogrzewalniach jest mniejsza niż w noclegowniach. W związku z powyższym, jeśli na tak małej przestrzeni dopuści się do przebywania zbyt dużej liczby osób, może to spowodować kumulację różnych sytuacji konfliktowych i zagrożeń.</p>	
6.	<p>Załącznik nr 1 (<i>Standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach (...)</i>) oraz Załącznik nr 3 (<i>Podstawowy standard ogrzewalni</i>), część: Standard obiektu, Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych i odpowiednio pobytowych, oraz określoną powierzchnia przypadającą na osobę w tych pomieszczeniach</p>		<p>Proponuje się wprowadzenie możliwości przekroczenia limitów w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia osób bezdomnych.</p> <p>Ze względu na trudną do przewidzenia liczbę osób wymagających schronienia oraz szczególną sytuację osób bezdomnych w okresach niskich temperatur, uzasadnione jest uwzględnienie możliwości odstąpienia od limitów określonych rozporządzeniem w stanach zagrożenia zdrowia lub życia osoby bezdomnej (tj. również poza sytuacją kryzysową występującą na skalę masową, o której mowa art. 48a ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).</p> <p>Równocześnie odnosząc się do uwagi sformułowanej powyżej, po analizie stanowiska resortu ujętego w tabeli zawierającej uwagi w ramach uzgodnień z Komisją <i>Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (pkt 35 i 36 str. 16) nadmieniam, iż w zgłaszanych przez nas zastrzeżeniach,</i></p>	<p>Nie ma potrzeby wprowadzanie proponowanego zapisu do rozporządzenia</p> <p>Zagrożenie zdrowia i życia ludzi w okresie występowania niskich temperatur – można zaliczyć do sytuacji kryzysowej, występującej na skalę masową (problem dotyczy wielu osób).</p> <p>Zgodnie z Krajowym planem zarządzania kryzysowego na 2013/2015 r. jedną z sytuacji kryzysowych (zagrożeń), kiedy podejmuje się zarządzanie kryzysowe jest <u>sytuacja „silnych mrozów/intensywnych opadów śniegu”</u>. Jednym ze skutków tej sytuacji jest „<i>bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi (odmrożenia i wychłodzenie organizmu, prowadzące w skrajnych przypadkach do śmierci – szczególnie podatne na zagrożenie są osoby starsze, bezdomne lub o niskim poziomie dochodów).</i>”</p> <p>W ramach zarządzania kryzysowego działają m. in. Centra Zarządzania Kryzysowego – które wspierają wojewodów m.in. w niesieniu pomocy osobom bezdomnym w okresie silnych mrozów.</p> <p>W związku z powyższym podtrzymujemy stanowisko,</p>	

			<p>propozycję wprowadzenia możliwości przekroczenia limitów uzasadniliśmy sytuacjami zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych w przypadku zwiększenia liczby osób wymagających udzielania pomocy, w szczególności w okresach niskich temperatur – co nie jest tożsame z wystąpieniem sytuacji kryzysowej na którą wskazuje resort w swoich wyjaśnieniach. Art. 48a ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. wskazuje na sytuację kryzysową występującą na skalę masową – podkreślić należy, że sytuację kryzysową definiuje ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1166 z późn. zm.), zgodnie z którą (art. 3 pkt 1) przez sytuację kryzysową należy rozumieć „sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.”.</p>	<p>że zgodnie z art. 48a ust 9 ustawy o pomocy społecznej: „<u>W sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową przyznanie schronienia może nastąpić z pominięciem standardów, o których mowa w ust. 14, oraz w innej formie niż określona w ust. 1”</u> – co oznacza, że ustawa dopuszcza w takich sytuacjach przekroczenie limitów, które będą określone w rozporządzeniu.</p>	
Unia Metropolii Polskich					
7.	§ 3 - Przepis przejściowy rozporządzenia	<p>Osoba zatrudniona na stanowisku:</p> <p>1) opiekuna w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych lub ogrzewalni;</p> <p>2) kierownika noclegowni lub ogrzewalni;</p> <p>- która nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych dla stanowiska zajmowanego przez tę osobę</p>	<p>Rozporządzenia, wyłącza z przedłużonego okresu na dostosowanie kwalifikacji pracowników placówek kierowników schronisk. Oznacza to, że kierownicy schronisk muszą uzyskać wykształcenie w zakresie szkolenia specjalizacyjnego z organizacji pomocy społecznej zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do 4 września 2018 r., lub nawet natychmiast, bo obligujące ich do tego artykuły 6 pkt. 5 i 51 ust. 4 (mówiące o tym, że wykształcenie takie wymagane jest dla kierowników jednostek organizacyjnych pomocy spo-</p>	<p>W przypadku kierowników schronisk kwalifikacje dotyczące obowiązującego stażu pracy i specjalizacji z zakresu pomocy społecznej obowiązywały i obowiązują od dawna. Nowelizacja w zakresie noclegowni i schronisk która miała miejsce 5 września 2015 r., nie zmieniła nic w zakresie obowiązujących kwalifikacji dla osób kierujących schroniskami (będącymi rodzajem ośrodka wsparcia). W związku z tym, przepis przejściowy w ogóle nie dotyczy kierowników schronisk ani też nie przewiduje się środków na uzupełnienie kwalifikacji kierowników schronisk. Koszt związany z uzyskaniem kwalifikacji nie można wiązać z nowelizacją rozporządzenia i ustawy o pomocy społecznej, która weszła we wrześniu br.</p>	

		<p>w dniu wejścia w życie rozporządzenia, może być nadal zatrudniona na tym stanowisku, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2023 r.</p> <p>Koszt szkoleń dla kierowników schronisk dla bezdomnych, mających na celu dostosowanie ich wykształcenia do wymogów art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pokrywany jest z budżetu państwa</p>	<p>tecznej, którymi są ośrodki wsparcia, do których z kolei zalicza się schroniska dla bezdomnych) obowiązują już w tej chwili. Nie wiadomo jaka będzie interpretacja Ministerstwa w tym zakresie. W związku z tym proponuje się dodanie w § 3 rozporządzenia zdania: „Koszt szkoleń dla kierowników schronisk dla bezdomnych, mających na celu dostosowanie ich wykształcenia do wymogów art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pokrywany jest z budżetu państwa”</p>		
8.	<p>Załącznik nr 2 (SCHRONISKO), Część „STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG”, Kryterium standardu: ZAKRES USŁUG</p>	<p>Umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju.</p> <p>Dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku (dotyczy wyłącznie placówek nie świadczących zbiorowego żywienia).</p>	<p>Rezygnacja z zapisów dotyczących dostępu do kuchni dla mieszkańców schronisk. Większość schronisk prowadzi zorganizowane żywienie swoich mieszkańców (kuchnia lub catering), więc obligowanie wszystkich placówek do wprowadzania takiej możliwości jest zupełnie niepotrzebne. Proponujemy dodanie w załączniku ze standardami uwagi o tym, że zapis ten dotyczy wyłącznie placówek nie świadczących zbiorowego żywienia, lub ujednoclenie zapisów z noclegowniami (umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju)</p>	<p>Zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej – schroniska powinny pełnić funkcję usamodzielniającą i aktywizującą.</p> <p>W związku z tym nie ma podstaw do rezygnacji z dostępu przez osoby przebywające w schronisku do pomieszczeń kuchennych umożliwiających samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju.</p>	
9.	<p>Załącznik nr 2 (SCHRONISKO), Część „STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG”, Kryterium standardu: ZAKRES USŁUG (odn. liczby opiekunów)</p>		<p>Doszczegółowienie zapisów o liczbie opiekunów w schroniskach. Powinny być zapisy mówiące o tym, że w nocy wymagana jest mniejsza liczba opiekunów, a przede wszystkim nie jest wymagany pracownik socjalny.</p>	<p>Nie wymaga doprecyzowania liczba pracowników socjalnych w systemie pracy 24 godzinnej, z uwagi na to, że przepis wymaga zatrudnienia jedynie pracownika 1/50 osób a nie wymaga żeby pracownik był zatrudniony w systemie 24 godzinnym.</p> <p>Odnośnie opiekuna wprowadzony zostanie zapis, że w nocy powinna być zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna.</p>	

10.	Załącznik nr 2 (SCHRONISKO), Część „STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG”, Kryterium standardu: ZAKRES USŁUG (odn. pracowników socjalnych)		Możliwość rezygnacji z zatrudnienia pracownika socjalnego w schronisku, w sytuacji kiedy pracownik socjalny jest oddelegowany z właściwego terenowo ośrodka pomocy społecznej w odpowiednim do liczby mieszkańców wymiarze czasu pracy.	Ponieważ zgodnie z KP pracownika można oddelegować na okres nie dłuższy niż 3 miesiące - zaproponowane rozwiązanie jest rozwiązaniem nieracjonalnym. W związku z tym, nie widzimy możliwości rezygnacji z zapisu dotyczącego obowiązku zatrudnienia pracownika socjalnego w schronisku.	
11.	OSR		Informacje finansowe załączone do OSR są niepełne co ma konsekwencje dla przyjętych w projekcie wyliczeń. Po pierwsze badaniem DPS-IV-49-IR/2016 objęto 411 spośród 418 placówek (wg sprawozdania MRPiPS 2015) dla bezdomnych prowadzonych przez JST lub na zlecenie JST. Wartość tą przyjęto do wyliczenia kosztów wdrożenia. Nie wzięto pod uwagę 177 placówek o tzw. „nieuregulowanym sposobie finansowania” dysponujących wg przytaczanego sprawozdania MRPiPS liczbą 6,6 tys. miejsc. Pytanie czy standardy nie obejmują tych placówek? A jeśli obejmują, to co się stanie z tymi miejscami bez żadnego finansowania?	<p>Uwaga niezasadna</p> <p>W punkcie 2 OSR znajduje się wyjaśnienie, że rozporządzenie będzie określać standardy placówek (noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni) prowadzonych przez gminy lub przez inne podmioty (np. organizacje pozarządowe) na zlecenie gmin.</p> <p>Innych placówek o „nieuregulowanym sposobie finansowania” (prowadzonych przez inny podmiot bez zlecenia gminy) – rozporządzenie więc nie dotyczy.</p>	